

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено
на засіданні кафедри
«Менеджмент, публічне управління та HR-технології»
прот. № 1 від 18.09.2023 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ»

Блок Стратегічний та адміністративний менеджмент

Галузь знань	- 07 Управління та адміністрування
Спеціальність	- 07 Менеджмент
Освітня програма	- Менеджмент організацій і адміністрування
Рівень вищої освіти	- Перший (бакалавр)
Кількість кредитів ЄКТС	- 3,5

Команда викладачів:

Лектори: Дейнека Олександр Георгійович

Контакти: deyneka@kart.edu.ua тел. 057-730-10-95

м. Харків, пл. Фейербаха, 7, ауд. 3.407

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу –

<http://rasp.kart.edu.ua/>

Веб сторінка курсу: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10735>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/>

Мета курсу – формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, в тому числі стратегічного та адміністративного менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень, а також здобуття компетентностей

ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 11 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ФК 2 Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;

ФК 3 Здатність визначати перспективи розвитку організації;

ФК 6 Здатність діяти соціально-відповідально і свідомо;

ФК 12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Результати навчання: знати: сутнісні характеристики стратегічного та адміністративного менеджменту; види методів стратегічного та адміністративного управління; особливості функціонування систем управління в господарських товариствах; вміти: здійснювати аналіз діяльності системи управління організації; застосовувати різні методи та інструменти систем планування, організації, мотивації та контролю роботи підприємства; обирати дієві методи стратегічного та адміністративного менеджменту; здатен продемонструвати: вміння використовувати технології стратегічного та адміністративного менеджменту; спроможність проводити діагностику систем стратегічного та адміністративного менеджменту; комплексне бачення перспектив розвитку організації.

- Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;

- Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;

- Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. володіти навичками: визначення напрямів діяльності в сфері управління в сучасних організаціях; застосування сучасних принципів розкриття інформації про результати діяльності корпорацій;

- Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами; самостійно вирішувати: проблеми забезпечення ефективності систем управління; комплекс завдань імплементації сучасних методів адміністративного менеджменту; проблеми узгодження цілей розвитку організацій з етапами життєвого циклу;

- Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації;

- Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації

Чому ви маєте обрати цей курс?

У процесі модернізації економіки України висувуються нові вимоги до ефективності менеджменту, зумовлені підприємницькою активністю, зростанням динамічності бізнес-середовища, поглибленням розвитку ринкової економіки, глобалізацією економічних відносин, розвитком функцій і методів державного регулювання економічних процесів, посиленням конкуренції товарів, послуг та виробництва.

З подальшим розвитком економічних відносин на підприємствах набувають актуальності управлінські та економічні чинники, а саме питання стратегічного управління, організації оптимальної діяльності підприємства, побудови ефективної організаційної структури, забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах нестабільності, конкурентоспроможності, раціонального використання наявних і потенційних можливостей, швидкої адаптації до змін у зовнішньому середовищі.

Курс «Менеджмент і адміністрування» (Блок Стратегічний та адміністративний менеджмент) орієнтований на створення можливостей оволодіння і використання основних методів, механізмів та інструментів управління сучасними організаціями, системою адміністративно-державного управління, спрямованими на конкретизацію, розширення та поглиблення знань, вмінь та навичок, що придбані студентами в процесі вивчення попередніх курсів за напрямком «Менеджмент».

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Курс складається з однієї лекції кожен тиждень і однієї лекції через тиждень(непарний), та одного практичного заняття на тиждень. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розробки проекту з просування аканту в соціальних мережах. В рамках курсу передбачають лекції запрошених роботодавців.

Практичні заняття з курсу передбачають вивчення прийомів та методів, які дозволять сформувавши базу знань, умінь та навичок з питань стратегічного управління та адміністративного менеджменту. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Кількість кредитів ECTS –4.

Лекції – 40 годин.

Практики – 30 годин.

Самостійна робота – 60 годин.

Стратегічний та адміністративний менеджмент

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Екзамен	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати підчас підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

1. Генерація та аналіз стратегічних альтернатив на бізнес-рівні.
2. Стратегічне управління персоналом на підприємствах залізничного транспорту.
3. Транспортна стратегія України: ключові напрями розвитку.

Теми курсу

Стратегічний менеджмент

- 1 Особливості стратегічного управління в організаціях
- 2 Основні етапи формування стратегії підприємства
- 3 Аспекти стратегічного планування в організаціях
- 4 Перспективний аналіз зовнішнього оточення організацій
- 5 Стратегічне формування конкурентних переваг фірми
- 6 Класифікація стратегічного управління
- 7 Контроль в сфері стратегічного менеджменту

Адміністративний менеджмент

- 1 Розвиток теорії адміністративного менеджменту
- 2 Сутність адміністративного менеджменту
- 3 Функція планування в адміністративному менеджменті

- 4 Адміністративні аспекти організації праці
- 5 Особливості мотивації управлінського апарату
- 6 Особливості контролю та регулювання роботи управлінського апарату
- 7 Особливості реалізації адміністративних методів управління
- 8 Методичні підходи до адміністрування управлінських рішень
- 9 Застосування сучасних технологій в адмініструванні

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

к.	Тема лекцій	к.	Тема лабораторних, практичних, семінарських занять
Стратегічне управління			
2	Концептуальні засади теорії стратегічного управління	2	Сутність та значення стратегічного управління. Типологія стратегій підприємства.
2	Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	2	Рівні прийняття стратегічних рішень. Стратегії підприємств різних галузей.
2	Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства	2	Правила формулювання місії підприємства. Побудова дерева стратегічних цілей.
2	Стратегічне планування	2	Організація стратегічного планування на підприємстві
2	Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства	2	Проведення стратегічного аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.
2	Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг	2	Стратегічний потенціал підприємства. Визначення конкурентних переваг підприємства.
2	Види стратегічного управління	2	Застосування системи стратегічного управління на підприємстві
2	Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства	2	Сутність портфельної стратегії підприємства. Визначення стратегічних зон господарювання та їх характеристика.
2	Генерування стратегій та умови їх реалізації	2	Критерії вибору стратегічних альтернатив.
2	Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві	2	Методи оцінювання обраних підприємством стратегій.
Адміністративний менеджмент			
2	Розвиток теорії адміністративного менеджменту	2	Розвиток теорії адміністративного менеджменту
2	Сутність адміністративного менеджменту	2	Сутність адміністративного менеджменту
2	Функція планування в адміністративному менеджменті	2	Функція планування в адміністративному менеджменті
2	Адміністративні аспекти організації праці	2	Організування діяльності адміністрації та її роль в адміністративному менеджменті
2	Особливості мотивації управлінського апарату	2	Особливості мотивації управлінського апарату
2	Особливості контролю та регулювання роботи управлінського апарату	2	Види контролю та особливості регулювання роботи управлінського апарату
2	Особливості реалізації адміністративних методів управління	2	Сучасні методи адміністративного менеджменту та їх реалізація

2	Методичні підходи до адміністрування управлінських рішень	2	Методичні підходи до адміністрування управлінських рішень
2	Застосування сучасних технологій в адмініструванні	2	Застосування сучасних технологій в адміністративному менеджменті
2	Розвиток теорії адміністративного менеджменту		

Самостійна робота

Стратегічний менеджмент	
Сутність та методологічні основи стратегічного менеджменту	
Наукові підходи у стратегічному менеджменті	
Структура та задачі системи стратегічного менеджменту	
Стратегічний вибір організації	
Кон'юнктура та конкуренція в умовах ринку	
Конкурентоспроможність фірми та її продукції	
Ключові фактори успіху фірми та конкурентні переваги	
Характеристика еталонних бізнес-стратегій	
Стратегії конкурентної боротьби	
Стратегія продукту	
. Адміністративний менеджмент	
Розвиток теорії адміністративного менеджменту	
Сутність адміністративного менеджменту	
Функція планування в адміністративному менеджменті	
Адміністративні аспекти організації праці	
Особливості мотивації управлінського апарату	
Особливості контролю та регулювання роботи управлінського апарату	
Особливості реалізації адміністративних методів управління	
Методичні підходи до адміністрування управлінських рішень	
Застосування сучасних технологій в адмініструванні	
Розвиток теорії адміністративного менеджменту	

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються на підставі практикуму з дисципліни «Стратегічний та адміністративний менеджмент».

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	TS нка
ВІДМІННО – 5	<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	
ДОБРЕ – 4	<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	

	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	
	<u>Достатньо</u> – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування системного підходу щодо проблем євро інтеграції. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Екзамен

Студент складає іспит за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає екзаменаційний бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на екзамені, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Студенту який пропустив заняття необхідно, в індивідуальному режимі підійти на консультацію до викладача, який надасть детальну інформацію щодо відпрацювання пропущених занять та отримання відповідних балів.

Тобто студенту потрібно відвідати консультації з дисциплін, заняття з яких пропущено.

Додаткові бали можна отримати за участь у науковій та творчій діяльності кафедри.

Команда викладачів:

Дейнека Олександр Георгійович - (<http://kart.edu.ua/staff/dejneka-og>) –Вчений, спеціаліст у сфері менеджменту, публічного адміністрування, управління і реструктуризації залізничної галузі.

Освіта: Харківський державний університет, 1973 р., “Географія», географ, викладач географії, кандидат географічних наук (1981). Харківський державний економічний університет, 1997 р., “Фінанси і кредит», економіст.

Доктор економічних наук з 2005 року. Дисертацію захистив у спеціалізованій вченій раді Д.064.051.05 при Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна за спеціальністю 08.02.03 - організація управління, планування і регулювання економікою, професор за кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності на транспорті, тема дисертації «Управління паливно-енергетичним комплексом України», номер диплома ДД 004523.

Працював у складі експертних комісій з ліцензування та акредитації вищих навчальних закладів за напрямом “Менеджмент та торгівля” Міністерства освіти і науки України, зокрема секції “Менеджмент і адміністрування”.

Загальний стаж науково-педагогічної роботи понад 45 років. Дейнека О. Г. є членом двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій .

О.Г. Дейнека підготував 10 аспірантів та здобувачів, що отримали науковий ступінь кандидата економічних наук та одного доктора наук. Постійно запрошується на опонування кандидатських та докторських дисертацій в інші ВНЗ України, щорічно бере участь в акредитації та ліцензуванні ВНЗ з напрямку «Менеджмент».

Напрямок наукової діяльності: організаційно-управлінські аспекти розвитку базових галузей економіки України, зокрема транспортної, енергетичної та інших.

Автор понад 250 наукових праць. В рамках наукової та навчально-методичної роботи видано та підготовлено до друку 57 методичних робіт: монографії - 16; навчальні посібники з грифом Міністерства освіти і науки України - 11; конспекти лекцій - 7; інші методичні видання - 39; 92 статті у фахових наукових виданнях. Приймав участь у понад 130 вітчизняних та міжнародних наукових і науково-практичних конференціях.

Нагороди та подяки: За багаторічну працю у вищих навчальних закладах у 2005 році був нагороджений грамотою міністра освіти і науки України, має ряд подяк Державної адміністрації залізничного транспорту, а також у 2011 р. нагороджений ювілейною медаллю «На честь 150-річчя залізничного транспорту України».

Програмні результати навчання

ПРН 03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН 05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН 06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. ПРН 07. Виявляти навички організаційного проектування. ПРН 08. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН 09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Етапи проведення стратегічного SWOT-аналізу.
2. Сутність та значення стратегічного управління
3. Особливості стратегічного менеджменту підприємств в умовах економіки України
4. Зміст і структура стратегічного менеджменту
5. Формування місії організації
6. Міжнародні стратегії фірми
7. Роль стратегічного управління в діяльності організацій
8. Формування цілей організації
9. Сутність адаптивного управління на підприємствах залізничного транспорту
10. Зміст аналізу макрооточення організації при розробці стратегії
11. Формування дерева цілей організації
12. Особливості адаптаційних стратегій
13. Конкурентні переваги: поняття, види та їх характеристика
14. Типи стратегій розвитку бізнесу
15. Поняття реформування та реструктуризації
16. Діяльність менеджерів на стадії реалізації стратегії
17. Вибір та оцінка стратегії
18. Основні напрямки реорганізації підприємства
19. Система стратегічного контролю
20. Організаційна структура як об'єкт стратегічного управління
21. Сутність Транспортної стратегії України
22. Аналіз середовища як початковий процес стратегічного управління
23. Стратегії фірм залежно від стадії розвитку галузевого ринку
24. Основні проблеми та недоліки транспортної галузі
25. Етапи розвитку стратегічного менеджменту
26. Стратегії інтеграції: зміст, види, необхідні ринкові умови
27. Основні завдання Стратегії розвитку транспортної галузі
28. Методи аналізу внутрішнього середовища організації при розробці стратегії
29. Кадрова стратегія організації
30. Ключові напрями розвитку Транспортної стратегії України
31. Міжнародні стратегії фірми
32. Рівні розробки стратегій в корпорації
33. Сутність фінансової стратегії залізничного транспорту
34. Інноваційна стратегія підприємства
35. Стратегія фокусування (спеціалізації) фірми
36. Особливості формування фінансової стратегії розвитку залізничного транспорту

37. Види стратегій диверсифікації підприємства

38. Напрямки і методи аналізу внутрішнього середовища організації при розробці стратегії

39. Стратегічне управління персоналом на підприємствах залізничного транспорту

40. Напрямки та завдання стратегічного управління персоналом підприємств залізничного транспорту